
posted by Willant on 1. október 2008 - 22:37

14.02.2009 - posledná úprava článku.



Katakomy z 2. Svetovej vojny neďaleko Štúrova [1]

Dňa 23.5.2005 som bol prizvaný miestnymi nadšencami zo Štúrova - Máriom a Stanom k preskúmaniu katakomb nachádzajúcich sa cca. 7 km od Štúrova v pohorí Kováčovské kopce. Z náučného panelu sa dozvedám, že Kováčovské kopce predstavujú vulkanické pohorie s veľmi zložitým vývojom, kde na jeho činnosť mal vplyv aj Dunaj s Ipľom. Oblasť Kováčovských kopcov je považovaná za naše najsuchšie a najteplejšie územie v našej republike. Sú tu vyvinuté bralnaté formácie so zaujímavými detailmi.

Čo sa týka samotných katakomb, podľa dostupných informácií zisťujem, že niektoré chodby boli kopané už počas nájazdov Turkami a neskôr nemeckou armádou, kde v spleti chodieb ukrývala muníciu a ktovie ešte čo iné. Samotný fakt, že sa katakomby nachádzajú v lese a pár kilometrov od hranice s Maďarskou republikou napovedajú niečo zaujímavé!



Po príchode na lokalitu zisťujem, akoby sa tu zastavil čas. Je to vidieť na prvý pohľad - informačný hríbk nás informuje o trase, ale aj to, že sa nachádzame v chránenom území, nie však v Slovenskej republike, ale stále v Československej socialistickej republike! Táto oblasť, ako keby nepálila žiadnych ochranárov - v blízkosti katakomb sa totiž nachádza veľké množstvo odpadkov a zjavne to nikoho ani netrápi!

Samotné chodby sú na určitých trasách plné fliaš a rôznych špagátov, ktoré si pravdepodobne priniesli odvážlivci, ktorý sa odvážili vstúpiť do týchto chodieb. Počas pochodu k lokalite pri ľavej strane chodníka nachádzam otvor priemeru 40 cm, ktorý vedie horizontálne. Moji priatelia ma uisťujú, že takýchto otvorov je tu viac a že hlavný vchod je ešte o niečo ďalej. Ja však kvôli mojej

zvedavosti chcem dieru preskúmať!



Po prelezení užšej plazivky sa dostávam do sienky cca. 5 x 1,5 metra, odkiaľ vedie ďalej chodba. Do chodby sa bojím ďalej naliezť, keďže som sám a neviem, čo ma ďalej čaká! Zisťujem však, že chodby sú razené ručne krompáčom, alebo iným nástrojom - vidím to podľa rýh, ktoré zostávajú v hornine pri kopaní. Hornina je veľmi mäkká a ľahko kopateľná. Ide o pieskovec. Neskôr sa presúvame o niečo ďalej, kde nás ohuruje oveľa väčší vchod do podzemia. Hornina je tu už iná, oveľa tvrdšia - vulkanického pôvodu.



Chodby sú razené na stojatého chlapa, cca 2 metre. Po pár metroch sa dostávame ku križovatke z

veľkou sieňou, odhadujem tak výšku 8 metrov a šírku 10 metrov, tam sa chodby rozvetvujú na niekoľko strán. Pomocou detektoru kovov nachádzam na zemi niekoľko nábojov. Vydávame sa jednou zo spleti chodieb, ktorá nás dovádza na zavalený komín, kde ešte pred niekoľkými rokmi títo - vtedy chlapci za pomoci dreveného kladu vyliezli tento komín a dostali sa do ďalšej etáže tohto systému, ktorý sa ďalej rozvetvoval do vrchnejších úrovní. Takže tadiaľto už cesta nevedie!



Neskôr v jednej z bočných chodieb nachádzame drevené trámy, ktoré tvoria, akoby poschodia ktoré slúžili na skladovanie. Pri sondovacích prácach nachádzam v stenách naklincované oranžové krúžky, ktoré sú pravdepodobne meračskými bodmi. Nachádzajú sa však iba v hlavnej časti chodieb, v ďalších - ťažko prístupnejších sa už nenachádzajú. Po prelezení úzkej plazivky v závale sa dostávame ďalej do tohto systému, kde okrem množstva chodieb nachádzame aj pár komínov, ktoré vedú na vrchné podlažia. Na tieto podlažia sa nám bez pomoci lezeckej techniky vyliezť nepodarilo.



Po preskúmaní všetkých chodieb zisťujem, že ide o niekoľko kilometrový systém chodieb, ktorí neplánovite, iba na základe puklín zaplnených sedimentom, ktorý bol ľahšie strieľateľný vytvorili vojaci počas 2. svetovej vojny, ako systém skladových priestorov na muníciu a aj ako úkryt pred nepriateľskými vojskami. Systém ma 3 východy z toho jeden je zavalený. Pravdepodobne tento systém vytvorili Nemci pomocou dynamitu, čoho je dôkazom aj niekoľko dier zazátkovaných drevom, ktoré sa však už svojho odpalu nedočkali.

Po preskúmaní celého systému sa chcem ešte raz vrátiť do otvoru pri chodníku a prehováram chalanov, aby išli so mnou preskúmať chodbu, do ktorej som sa sám báľ naliezť, pretože v takýchto umelo vytvorených chodbách hrozí podľa mňa väčšie riziko, ako v jaskyniach. Idú so mnou a po preplazení sa chodbou nachádzame širší priestor, ktorý taktiež slúžil ako skladovacie priestory. Chodby aj sienky sú však pomerne menšie ako tie nemecké! Predpokladám preto, že sa tu nachádzajú dva úplne iné systémy chodieb, ktoré medzi sebou vôbec nesúvisia. Je to vidieť hlavne na technike kopania, veľkosti a tiež od horniny v ktorej boli kopané.

Čo sa týka ďalšej perspektívy týchto chodieb, zhodnotím to asi takto: V systéme katakomb kopaných Nemcami sa nachádzajú ešte dva voľné komíny, v ktorých je vidno ďalšie poschodia, ktoré pravdepodobne ešte nie sú preskúmané. Aj výška kopca napovedá, že by tu mohlo ešte niekoľko poschodí byť. Keďže sa však zaoberám historickým podzemím iba okrajovo a Štúrovo je od Trnavy ďaleko. Rád by som, aby po mne niekto prevzal v prieskume štafetu, keďže si myslím, že tieto systémy by si zaslúžili väčšiu pozornosť u odborníkov.

Zdroj článku: www.speleott.sk [2]

Katakomy z 2. Svetovej vojny neďaleko Štúrova

Zverejnené na Turisticko-informačná stránka Štúrova (<https://www.sturovo.com/drupal>)

[1] <https://www.sturovo.com/drupal/content/katakomy-z-2-svetovej-vojny-nedaleko-sturova> [2]
<http://www.speleott.sk/>